

ЯКБИ ЗВІРІ ГОВОРИЛИ

Організатори конкурсу: громадська організація «ЖІНКИ плюс», комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Представництво Придніпров'я»

Якби звірі говорили / Колектив авторів за загальною редакцією Возної В.І.,
Дніпро, 2021, 46 с.

СОЛОДКИЙ УРОК

Автор казки Тихон Березовський-Іванов

Авторка ілюстрацій Алла Ткаченко

На яскраву квітучу галявинку вибігло зайченя. Від самого ранку він з друзями бігали наввипередки по лісу, стрибали один через одного, ганяли метеликів. Заморилися й побігли додому обідати. А найменше зайченя вирішило зазирнути на улюблену галявинку, де росли смачні кульбабки.

Зайченя вже потяглося до жовто-гарячого сонечка на тоненькій ніжці, та раптом на сусідньому пні щось блиснуло. Це була цукерка у блискучій обгортці. Можливо, хтось з туристів загубив її тут. Але ж зайченя ніколи такого не бачило і застигло, розглядаючи чудернацьку річ.

Насторожені вушка малюка привернули увагу допитливої сороки, яка дуже любила все блискуче. У її гнізді було чимало цікавинок. А от такої ще не було. І тому, доки зайченя розглядало свою знахідку, не наважуючись її торкнутися, сорока швидко злетіла з гілки і вхопила цукерку.

Розгублене зайченя аж рота відкрило від несподіваності, а потім гірко

заплакало. Воно не знало, наскільки смачною вона була, але те, що дуже красивою – точно. Малюк плакав, витираючи очка маленькими лапками.

– Віддай, сороко! Це моя знахідка. Я друзям покажу. Ми будемо нею бавитися.

– Дурне зайченя! – фиркнула сорока. – Це ж цукерка. Нею не бавитися, а їсти треба.

Вона солодка, як мед. Та ти все одно в цьому не розбираєшся, отже вона тобі не потрібна. А я її з'їм, а обгортку до своєї колекції додам.

Зайченя ще голосніше заплакало. Воно ніколи в своєму маленькому житті не куштувало цукерок. Та й мед не їло. Можливо ця цукерка така ж смачна, як морковка чи капуста. А може ще смачніша.

Жалісний плач малюка почула стара ворона, що летіла у своїх справах. Подивившись на нього та сороку з цукеркою в лапі, вона все зрозуміла.

– Віддай дитині цукерку, – сказала чорна птиця сороці. Варто сказати, що стару ворону дуже поважали в лісі. Вона була мудрою й справедливою, тому до неї за порадою бігали всі жителі великого ліса.

– Але ж зайчєня не знає того смаку, то нащо йому цукерка. Та й від солодкого зуби псуються. Тому я про зайчєня тільки дбаю, – відповіла сорока.

– Не можна маленьких ображати. Ми ж всі в лісі живемо однією великою родиною. Що то буде, коли в родині будемо між собою сваритися. Віддай дитині смаколик, бо буду гніватися, – наполягала ворона.

Сорока засмутилася, але злетіла з гілки та поклала на пень цукерку.

Та зайчєня не вхопило її одразу. Воно подивилося на ворону, на сороку і промовило:

– Дякую вам, вельмишановні птахи. Тобі, сороко, що розповіла мені про те, що таке цукерка. Тобі, вороно, що повернула мені мою знахідку. Ви обидві дали мені гарний урок. Тому давайте розділимо цукерку на всіх нас. Я хочу, щоб ми з вами посмакували її разом. А для друзів я ще знайду в лісі таку цікавинку, адже тепер я знаю, що це таке.

Обидві пташки підлетіли ближче до зайчєнятка та із задоволенням кожен дзьобнув та вкусив свій маленький шматочок цукерки.

Вона була дуже смачною, адже коли ділиш з друзями свою маленьку радість, вона стає у стільки ж більшою, скільки поряд з тобою є друзів.

ВЕЛИКА СИЛА

Авторка казки та ілюстрацій Світлана Леньо

Жив на світі їжачок,
Був господар вправний,
Мав дружину, діточок
І будинок славний.

Звали татка і матусю
Клубок і Гострина,
Син Колючик, доня Руся –
Ось така родина.
Кожну нічку прокидався
Їжачок з постелі
І нічим не переймався,
Був завжди веселий.
Їжачиха доглядала
Діточок маленьких
І смачненько годувала

Всіх своїх рідненьких.
Жили в злагоді та мирі
І горя не знали,
Були добрі, гарні, щирі,
З усіма ладнали.
Та в одну тривожну мить
Вигукнула Руся:
– Тато, мамо, щось горить!
Дуже я боюся!
Що це сталось, що за звір
Землю нашу палить?
Всі хутчіш ходім надвір –
Вже пече і смалить.
З переляку вся родина
Вибігла із хати,
Діти, тато і дружина
Почали кричати:
– Порятуйте нас скоріше,
Швидше якомога!
Все палає і горить –

Треба допомога!
Звір страшний тріщить і палить
Багряним щитом,
Деревину, кущик валить
Він своїм крилом.
Позбігалися сусіди –
В них така ж біда.
Від розкішних їх будинків
Вже нема й сліда.
Заєць Сірий закричав:
– Біжимо до річки!
Якнайшвидше він помчав
В пошуках потічка.
Раптом в лісі гуркіт чути.
Звірі остовпіли:
– Хтось біжить! Не може бути!
Вмить усі зраділи.
В битву з полум'яним птахом
Рятівник вступився.
Слон Фонтан носити воду
З річки заходився.
Поливав гарячі крила

З хобота водою,
Що аж птаха посивіла,
Стала геть блідою.
Відступила, полетіла,
В небі зачаїлась,
На хмаринку тихо сіла

Й зовсім десь поділась.
Скільки радості було
У мешканців лісу,
Що створіння те втекло
В димову завісу.
Руся, Колючик та Клубок,
І мама Гострина
Повернулися в садок,
Сіли біля тину:
– Дуже вдячні ми тобі,

Слонику Фонтане,
Що вступив ти у двобій
З палаючим птахом.
На сторожі відтепер
Стоятимуть звірі:
Заєць, лис, їжак, бобер –
Охоронці вірні.

Слон Фонтан з-під лоба глянув,
Посміхнувся щиро:
– Птаха жару хай летить
На хмаринку з миром.
За пташиною вогню
Треба пильнувати,
Бо будинок, ліс, стерню
Може зруйнувати.

Пам'ятаймо, що вогонь –
Це велика сила!
Не пускайте із долонь
Пташку цю красиву.
В лісі дружно ми живемо
Кожен із сім'єю,
Тож давайте збережемо
Свій дім із землею!
Вся родина їжакова,
Та й інші звірята,
Почали хати квіткові
Лагодить завзято.
Відновили дім, паркани,
Всі свої оселі,
Стали радісно співати
Пісеньки веселі.
Жили в злагоді та мирі,
І горя не знали,
І до лісу птаху звірі
Більше не впускали.

ЧАРІВНИЙ СОН

Авторка казки та ілюстрацій Валентина Носуля

I

У великому-великому місті жив маленький хлопчик-непосида. У квартирі, де він мешкав разом з батьками і бабусею, жив рудий кіт Мурчик. Його так назвали, бо він умів дуже голосно на різні лади муркотіти. Мурчик дуже любив бабусю і частенько вмощувався у неї на колінах, щоб солодко подрімати. А от хлопчика побоювався, бо той частенько сіпав його за хвоста, ще й буцав інколи ногою. Якось бабуся, побачивши такі пустощі онука, скрушно похитала головою і зітхнула:

– От, якби кіт умів говорити, скільки цікавого ти б від нього почув, тоді б не став його ображати...

– Що цікавого він знає? Тільки нявкає та муркотить, – сміявся малий непосида.

Якось увечері, коли хлопчик вкладався спати, а бабуся зазвичай читала йому казку, Мурчик плигнув не на коліна до бабусі, як звичайно, а на ліжко до непосиди і солодко замуракотів. Слухаючи пісеньку кота та засинаючи, хлопчик мрійливо прошепотів:

– Хотів би я знати, про що ти мені зараз співаєш...

І солодко заснув.

II

Крізь сон хлопчик почув, що хтось лагідно торкається його щокі і шепоче:

– Вставай, др-р-руже... На тебе чекають чарівні пригоди...

Непосида відкрив очі і здивовано озирнувся. Він сидів на шовковистій траві, а над ним пурхали величезні різнокольорові метелики та літали веселкові мильні бульбашки.

– Де я?! Як я сюди потрапив?! – запитав сам себе малий.

– Ти знаходишся в Країні Мудрих Тварин, – пролунав муркотливий голос і перед непосидою з'явився кіт Мурчик. Проте, його зараз було не впізнати! Він був одягнений в мантию Магістра і стояв на задніх лапах.

– То ти чарівник? Я можу з тобою розмовляти, – здивувався непосида.

– Усі коти трішки чарівники..., – загадково примружив очі Мурчик, – ти ж хотів дізнатися про що я співаю? Твоє бажання має здійснитися!

– Як чудово! Швидше розповідай, – від нетерпіння хлопчик почав підстрибувати на місці.

– Зачекай. Спочатку я тебе познайомлю з жителями нашої Країни, – беззаперечно промовив кіт і рушив стежиною до дивовижних будинків, що з’явилися неподалік. Непосида підстрибом рушив за Мурчиком.

Навколо стояла незвичайна тиша. Тільки легкий вітерець лагідно підганяв мильні бульбашки, яких ставало все менше і менше ближче до містечка. На небі з’явилися чудернацькі пухнасті хмари у вигляді різних тварин та птахів, обабіч стежини привітно гойдалися дивовижні рослини та квіти. Непосида вже не підстрибував, а тупцяв поряд з котом, слухав його розповідь про звички котів, про те, як коти муркотінням та теплом лікують людей та зачаровано розглядав все навколо. Ще за мить вони зупинилися і кіт промовив:

– Друже, ми знаходимося в Країні, де ти можеш говорити і розуміти будь-кого. На своєму шляху ти зустрінеш багато різних звірів і птахів. Будь з ними чемним, нікого не бійся та не ображай і тоді ти почуєш багато нового і цікавого.

Я буду чекати тебе у будинку у формі риби (по секрету скажу: я обожаю рибу). Тож, щасливої подорожі!

Кіт несподівано зник, а непосида рушив містечком. Все його тут дивувало: і чудернацькі будинки, і рослини, і квіти. По вулицях містечка плигали, бігали, повзали різні тварини, а на деревах та у гніздах сиділи птахи. Всі вони гомоніли між

собою, жартували, обмінювались компліментами та новинами. Хлопчик з цікавістю прислухався до розмов птахів та тварин, дякував їм за чудові історії. У відповідь йому теж дякували і називали «чемною дитиною». Веселий та задоволений незвичайною подорожжю він швидко знайшов будинок-рибу та кімнату свого кота.

– Мурчику, дякую тобі за чарівну подорож! Я зрозумів, що всі тварини чудові та розумні! Я більше ніколи нікого не буду ображати і відтепер – ти мій найкращий друг, – в захваті вимовив він і зручно вмовився у м’якому, теплому ліжечку, – заспівай мені, будь ласка пісеньку, – промовив уже сонним голосом.

Кіт поправив ковдру новому другу, погладив свої вуса та тихенько замуркотів пісеньку:

Мур-р-чик взяв відер-р-р-це,
Пішов на озер-р-р-це,

Там р-р-рибку спіймав
І пр-р-ромовив «няв».

Та непосида вже не чув його пісеньку, бо солодко спав та посміхався уві сні.

Ш

Вранці хлопчик прокинувся разом із сонечком. Непосида озирнувся довкола та не міг збагнути – це був сон, чи насправді він побував у Країні Мудрих Тварин і розумів їх мову? Він побіг шукати кота, щоб про все його розпитати. Мурчик зазвичай лежав у бабусі на колінах.

– Бабусю, я чув про що говорять тварини та птахи! Вони так багато всього знають, – із захопленням почав розповідати непосида, – вони вміють передбачати погоду та землетруси, а коти можуть лікувати людей. Птахи розповідали мені про далекі країни, а білі ведмеді про вічну мерзлоту. А ще вони називали мене «чемною дитиною». Це все наш мудрий кіт Мурчик вміє! Він – чарівник! Я більше ніколи не буду ображати тварин! Мені подобається бути «чемною дитиною». А ще я дізнався, що наш Мурчик дуже любить їсти рибу. Давай його пригостимо улюбленою їжею!

Бабуся посміхнулася, пригорнула до себе онука і поцілувала. А кіт задоволено мружив очі і співав свою пісеньку.

КАЗОЧКА ПРО ЗАЙЧИКІВ БІМА І БУМА

Авторка казки та ілюстрацій Олеся Омельченко

Неподалік широкої гарненької тихої річечки росли два невеличкі лісочки. Велика галявина між ними, поросла шовктравою, квітами та кущами глоду і терену, була для звірів місцем розваг та відпочинку. Одного літнього вечора зібралися тут святково вбрані зайчики обох лісів величати свято Івана Купала. Величезний Місяць висів прямо над лісами і сріблив річечку.

Старий сірий заєць Квіта наказав розпалити вогнище. І почалися хороводи, веселі ігри та змагання з бігу і стрибків через вогнище.

Маленький білий зайчик Бім із Лівого лісу, у рожевих шортах і білій футболці, не відходив від своєї стрункої білої мами, аж поки до неї не підійшла пишна сіра зайчиха із Правого лісу. За лапку вона тримала свого малого сірого зайчика Бума. Він повсякчас осмикував блакитні штанці і поглядав на свою нову жовтогарячу сорочечку. Зайченятам дуже хотілося разом пострибати через вогнище, але, на жаль, малих до такої розваги не допускають... Тому Бум запропонував Біму хоча б побігати навколо вогнища, де старші водили хоровод.

– От би сюди мої олівці! – зітхнув раптом Бім. – Я б намалював таке свято..!

– А мені б мої фарби! Давай завтра тут помалюємо квіти, – запропонував Бум.

– Давай! А не страшно...самим?

– Та ти що, боїшся, Біме?

Біленькому зайчику стало соромно і він запротестував:

– Та я навіть лисички не боюся!

– Вірю, вірю. Я теж такий! – засміявся Бум.

Цілий вечір і ніч зайці веселилися. Аж вовкам та лисичкам заздрісно було і так хотілося когось ухопити, але лісовий закон забороняв полювання у дні свят...

Наступного дня, коли сонце стояло уже високо в небі, веселенькі Бім і Бум майже одночасно вискочили зі своїх лісочків.

– Привіт, братику Біме! Глянь, які у мене фарби!

– Привіт, Буме! А у мене ось які олівці!

– Давай отут на пеньочки сядемо і будемо малювати ... сонце і небо.

– Ні, краще квіти і траву! А тоді підемо до нас в гості. Мама солодкий пиріг з морквою пече.

Зайчики вместилися на пеньочках, витягли невеличкі мольбертики і так захопилися малюванням, що навіть не помітили, як із-за кущика визирнула лисичка Тома, відома у Лівому лісі як найхитріша. Вона слідкувала за Бімом ще від його дому і тепер, витягнувши мішок, з насолодою уявляла смажене м'ясо в томатному соусі – та ще і не з одного, а з двох зайчиків. У неї аж слинка побігла по рудій бороді, аж очі залоснилися. І Тома ледь стримала себе, щоб не завити «У-у-у!», але вчасно схаменулася і тепер зірко слідкувала за Бімом. До нього вітерець доніс лисячий запах. Скоса глянув на Бума – той спокійно малював. Як же його попередити? Кашлянув і заспівав: «А щоб не боятись, треба малювати, що з малюнку буде іншим промовляти».

Лисичка клацнула язиком – слова були їй не зрозумілими. А Бім, збоку біля квітів, малював мисливця із величезною гвинтівкою. Бум, помітивши рудий відблиск лисячої шерсті між листя глоду, домалював здорового собаку із роззявленою пащею.

А Лисичка не дрімала: «От, розвели теревені, слухати нема коли», – і блискавично, із розкритим мішком, накинулася на Біма. Бум ойкнув, а переляканий Бім зі страху я-я-к плигоне через себе і прямо Томі на голову.

Та як верескне, а перед очима на малюнку: мисливець курок звів. До Бума кинулася, а там собака ледь не плигоне, а Бум я-я-к потягне її за хвоста, а Лисиця з переляку вбік, а Бім схопив мішок та їй на голову!

– Ой! Ой! Ой! – скрикнула Тома. А Бум на суху гілочку наступив.

– Стріляють! – зарепетувала Лисиця.

А з мішком на голові не видно ж нічого. То вона як побіжить та в молоду сосенку головою лусь! Кинулася в другий бік – та в кущ: вереск!

А зайчики: – Хі-хі-хі!

А лисиця: – Ой, наступають! Стріляють!

А Бум її сухою гілкою по голові – бах! А лисиця: «Ой лишенько, вбили!» Впала у траву і лапи розкидала. Лежить – не дише. «Чи вбили мене, чи ні? А, може, я вже на тім світі?», – думає. Їй памороки так забило, що вона забула і про мішок на голові. «Темно щось, мабуть, я на тім світі!». А неподалік коров'як пахучий ріс, то лисиці здалося, що вона десь у райському саду. «Невже мені Бог усі гріхи простив і я в раю? Мабуть... І тихо, і затишно, і зайцями пахне...». І лисиця запишалася, що такої честі удостоїлася. Вовк Рев, її давній ворог, вмер би від заздрощів!

І раптом безстрашний Бум плигонував на Тому і затанцював на її кошлатому животі. Бім – і собі за другом. Весело зайчикам, хоча страх так пробирає – аж мороз поза шкірою. А лисичка напівголосно говорить:

– Певно, оце вже з мене клятий мисливець шкіру здирає. Та і боляче ж по животу шпортає...

Зайці очима сміються, витанцьовують. Натомилися та і присіли біля Томи за лопухом. А та як ойкне:

– Все! Обдер! Тепер я вже точно у раю голісінька, навіть їсти не хочеться.

А в цей час звірі позбігалися на крик і верещання лисиці та й визирають – хто з трави, хто з-за кущів. Диво та й годі! Лежить лисиця з мішком на голові, а

біля неї Бім і Бум лопухом мух відганяють. Зареготали звірі. А лисиці здалося, що це її у раю так радо вітають. Замурчала задоволено лисиця.

А їжачки: – Ха-ха-ха! А Вовки: – Ги-ги-ги! А вовк Рев як кинеться до лисиці – аж Бім і Бум до сосенок відскочили.

– Ти чого розляглася?!

А лисиці здалося, що то Бог до неї промовляє.

– А що, встати треба? Я зараз! – заклопоталася Тома та ще більше заплуталася у мішку і рачки поповзла прямо на Рева.

– У-у-у, Тома! Так тобі й треба, що сміються!

– Гарно сміються. Тільки б попоїсти щось!

– Та тут повно їжі, а ти гав ловиш!

– Я гав не люблю, мені б зайчатинки...

– Так лови!

– Де? Кого? Що? – зателіпала лисиця головою.

А зайці вже прочули про пригоду і кинулися гуртом виручати Біма і Бума. Вискочили на галявину, оточили Рева і Тому тісним кільцем і, знаками показуючи зайчентам втікати, заспівали хороводною: «Ой, туп – тупу – туп, ти нам справді дуже люб...». Бім і Бум заховалися під кущем глоду біля їжачків. Чмихають – смішна їм лисичка та й годі: усміхається дурно та похитується в різні боки: «Де? Що? Коли?» А тоді раптом як завие, як заридас:

– У-у-у! І за що мені таке щастя?!

Рев не витримав: вишкірився люто на хоровод, заричав, витріщивши очі:

– Р-р-р! Ро-зій-діться! З'їм! – і, клацнувши молодими зубами, кинувся на передніх. Розсипалися перелякані зайці попід деревами. А вовк як потягне мішок з Томи:

– Дурна! Від сорому згоріти можна, а їй щастя!

Лисиця за голову вхопилася, думала голова вверх летить, аж то мішок. Дивиться: кругом розвеселі знайомі морди зайців, їжаків, лисиць, вовків, навіть ведмідь від реготу качається. Тома як плигоне на Рева:

– Ах ти ж виродку, що ж ти наробив, навіщо з раю мене забрав?!

Рев як сіпоне зозла її за хвоста, а вона крутонулася та як поплигоне на нього – покотилися кубарем по траві. Шерсть навсібіч полетіла. Біму та Буму жаль стало лисичку, яка була такою нестрашною недавно і, не тямлячи що роблять, підстрибнули до вовка, вчепилися гострими зубами йому в боки.

– Ой-ой-ой! – заревів Рев не своїм голосом і кинувся навтьоки.

Оглянулася лисиця, обтрусилася – зайчики. Ледь не просльозилася. Туманно у голові. А Бум їй лапку простягає:

– Ходімо до нас на пироги!

Схлипнула лисичка. Вхопити б зайченя та й чкурнути – так щось у ній таке скоїлося, хоч плач від щастя. Простягла вона лапу, погладила зайчиків:

– Я тепер у Правому лісі жити буду. Тут мене засміють. Прощайте!

– Прощавай, Томо! Ми будемо тебе пам'ятати! – ледь стримував тремтіння у голосі Бім.

– Приходь у гості! – замахав лапкою Бум.

Лисичка змахнула непрохану сльозу. І, щоб зовсім не розплакатися від чогось щемного і хвилюючого, спантеличена лисиця дременула до Правого лісу. О, як їй хотілося скоріше втекти!

Вона бігла поміж синіх веселих васильків і рожевих привітних дзвіночків. Мимо пролітали зумливі мушки та бджілки-трудівниці, які виспівували: «Куди? Куди?». Все жило і цвіло, як і раніше, наче нічого і не трапилося. Якась величезна тремтлива хвиля радості ворухнулася в серці. Їй так захотілося чомусь співати... Оглянулася – вдалині колихального різнобарвного луку, на фоні темно-зелених сосен, виднілися вухаті голівки Біма і Бума. Вона підняла лапу і зайчики радісно застрибали у відповідь. Якийсь жовтий замріяний метелик зачепив крильцями її за ніс, але Тома навіть не розсердилася. Ніяково посміхнулася і зауважила:

– Який ти необережний і ... красивий!

ПРИГОДИ У КАЗКОВОМУ ЛІСІ

Авторка казки Світлана Гамзіна
Авторка ілюстрацій Дарія Щериля

Нарешті настала літня пора,
Збираюсь до табору з друзями я.
Річка, ліс, радісні дні...
І дуже, дуже щасливі ми всі!
Зранку підйом, зарядка, сніданок,
Який яскравий влітку світанок!
Сонце ласкаво торкнеться роси,
І день неповторний зустрінемо ми!
На тілі легкий відтінок засмаги,
Люблять діти різні розваги!
Пригоди, сюрпризи і звісно казки,
Все це малечу тішить завжди!

Пішли ми з вожатими якось до лісу,
І ось, ніби хтось відкриває завісу!
Тут справжнє диво! Тут справжня
казка!
Повірте, друзі, мені ви будь ласка!
Один за одним ступаємо ми...
Яка неймовірна краса навкруги!
Метелики пórхають, птички співають,

До лісу чудового нас зазивають!
Та чуємо нявкає десь кошенятко,
Ніби ображене плаче дитятко.
Під кущик заглянемо,
де ти маленький?
Не бійся, йди до мене, миленький!
Я рижика ніжно на руки візьму,
У теплу кофтинку його загорну.
Привіт, красунчику, що загубився?
Тому так злякався і зажурився!
Лапкою мурчик сльози втирає,
Хіба це можливо, він розмовляє?!
І каже засмучений котик мені,
Що люди бувають жорстокі і злі!
Повідав історію мурчик жахливу,
Як серед ночі, у страшну зливу,
До лісу хазяйка його привезла,
Кинула та швидко зникла сама.
...Жив у чудовій наш рижик квартирі,
Здавались господарі добрі і милі,
А донечка в них вередлива була,
«Купіть собача!» – заявила вона.
Став наш пухнастик їй заважати,
Не хоче дівчинка з котиком грати.
Бо є тепер забавка в неї нова,
Але ж, тварина – істота жива!

За нею треба завжди доглядати!
Любити, гуляти та годувати!
Про це слід знати, друзі, нам всім,
І не забувати – дорослим й малим!
А рижику нашому так пощастило,
Диво казкове його захистило!
Від голоду, холоду і хижаків,
Безжальних дощів, спеки, вітрів.
Що ж це за люди такі непутячі?
Тварин кидають напризволяще!
Соромно дуже! Нема навіть слів!
Ганьба тому, хто так вчинив!
У лісі казковому, звісно, чудово,
Та знову, змінилась завіса раптово.
Треба до табору нам вирушати,

Темніє, то ж будемо ми поспішати.
Пухнастика я вже ніколи не кину,
Візьму із собою до себе в родину!
Чекає радісне нас всіх життя!
Не стримуйте, друзі, свої почуття!

КОРНІШОН

Авторка казки та ілюстрації Наталя Жиліна-Жура

У всіх батьків, навіть у самих розумних, є якісь тривоги. Саме тому одного вечора в родині хлопчика з'явився Корнішон.

Тато повернувся додому трохи пізніше, ніж звично. Першою в дверях показалася коробка з кількома обдертими етикетками, а за нею – усміхнений тато. Коробку відкрили, там смирно сиділо мале мокроносе й бубликохвосте цуценя – батьки мріяли, щоб у сина був друг.

– Привітайся, Корнішоне!

– Ав! – сказало цуценя, щоправда, воно сказало «авжеж», та всі почули лише «ав».

– Чому саме Корнішон? – поцікавилася мама.

– На коробці так написали. Дивись, «кор-ні-шо-ни», але нам дістався лише один.

Хлопець дуже радів і пильнував кожен рух цуценяти. Терпляче чекав, коли ж почнуться прогулянки. Очікування було довгим, бо Корнішону робили різні щеплення за графіком і тримали цуценя на карантині.

Нарешті цей день настав. Корнішон вигулював родину. А що дивного? Все гукало до себе пахощами. Кожна річ вабила і розповідала Корнішону безліч історій. Трава, стовп, камінець при дорозі, навіть, слід велосипедних гальм. Цю поведінку чомусь добре розумів тато, ніби його власний нюх був у 48 разів кращий, ніж нюх звичайної людини. Здавалося, що тато, як песики, розрізняє до двох мільйонів запахів. Він слухняно чекав поки Корнішон задовольнить свою цікавість. Песик любив грати в м'яч, у ховайла і просто бігати навипередки.

Під осінь хлопчик уже сам ходив гуляти з Корнішоном. Він сідав на майданчику під старою сосною і встромляв погляд в екран телефона, а Корнішон сумував, одягнений у свою амуніцію. Це ставало звичним і набридливим.

Одного разу Корнішон не витримав і розповів усе одній із соснових шишок, що підкотилася до його лап.

– Розумієш, втекти я не можу з двох причин: бо припнутий і ще шкода мені їх лишати без надії, – завершив він.

– Я дам тобі пораду. Кожна шишка, насінина, кісточка, коли летить до землі, тричі обертається навколо себе, щоб стати рослиною. Встигне обернутися – проросте.

– А, як я обернуся, теж проросту?

– Ні, Корнішоне, ти на якийсь час станеш людиною.

– І де я візьму одяг?

– Амуніція стане за одяг.

– А хто мене поголить?

– Це чари, Корнішоне, ти станеш не волохатою людиною!

– А як я навчуся ходити на задніх лапах?

– Повадки твої будуть людські.

– Що і язик я не буду висолоплювати?

– Там розберешся.

– А назад як?

– А що дуже хочеться?

– А раптом!

– Плеснеш у долоні. І запам'ятай, що обернутися можна лише один раз. Це тобі не казочка, де все тричі.

Корнішон три рази обернувся навколо себе й став хлопчиком. Маленький господар був такий зайнятий грою в Мережі, що й не помітив нічого. Неподалік сиділи діти на драбинці, наче зграйка горобців, та нудилися. Корнішон взяв у руки свого м'ячика, котрий лежав поряд з хлопцем, і пішов до зграйки.

– Вітаю! Мене звати Корнішон. Хтось може пограти зі мною?

– Привіт! Який цікавий нікнейм! У що гратимемо? – відгукнулися діти.

– В Собачку. Двоє з вас кидатимуть м'ячик, а я намагатимуся піймати.

Підвелася дівчинка з нижньої шаблини і вихрастий хлопчик сплигнув з верхньої. Почалася весела гра. Головне, що Корнішон не ображався, коли не вдавалося вловити м'яч. Діти один за одним підходили й просили взяти в гру. Собачками побували всі по черзі. Пограли в «Вибивного», побігали в «Квача», в «Третього зайвого», і от хтось запропонував гру «Десятки». Правила були складні та дуже цікаві. М'ячик підкидали в різний спосіб, і обов'язково треба було його вловити, інакше не перейдеш у наступний, ще складніший, клас. Корнішон зіграв чотири класи, а в п'ятому високо підкинув м'яч і плеснув у долоні – такі були правила. І правила чаклунства були незмінні – плеснув у долоні й обернувся в цуценя. Діти не зрозуміли, що сталося. Між ними з'явився грайливий песик. Вся увага стала прикута до нього й ніхто не помітив куди подівся новий друг Корнішон. А цуценятко, спочатку веселе, раптом стало дуже сумним і потихеньку пішло до хлопця, що сидів на лавці.

– О! Привіт, хлопче, ти не бачив куди подівся Корнішон? – запитали в нього діти.

– Навіщо він вам?

– Ти з ним знайомий? – уточнював вихрастий хлопчик.

– Так! Він мій єдиний друг.

– Ух ти!!! Пощастило! Він крутий – веселий, необразливий, товариський і дуже спритний, – трохи сумно сказала дівчинка в картатій сукні.

Хлопець знітився, почервонів, присів до песика й погладив його по голівці. На очах хлопчика і Корнішона бриніли великі сльозини.

– Пробач мені, будь ласка! – тихенько сказав другові хлопець, підвів голову, – мене звати Митя, мій песик дуже добре грає в ховайла, він чемно чекає поки всі сховаються, а потім шукає, як промовиш «Корнішоне, шукай!» Пограємо разом?!

Було неймовірно цікаво грати. Вже смеркалося й здивовані батьки почали гукати з вікон дітей додому. Домовились зустрітися знову завтра. Кожен потиснув Корнішону лапу, як справжньому другу.

ПУХНАСТА ЗНАХІДКА

Авторка казки та ілюстрацій Вікторія Клімович

– Не хочу додому! Давай ще погуляємо! – тягнула мамину руку Анастасійка.

– Ти вже довго гуляєш. Он диви ніс який червоний. Та й темно вже. А тобі ще вправи на завтра робити, – відповіла мама. – Ти ж вже першокласниця, а значить маєш бути відповідальною.

– А бабуся каже, що я ще маленька. І мені більше треба відпочивати, – і Анастасійка знову потяглася до ігрового майданчика. Раптом вона зупинилася.

– Мамо, слухай, плаче хтось!

Мама зупинилася й прислухалася. У кущах біля сусіднього під'їзду почулося тихе тоненьке «міу».

– Мама, це кошеня. Щось трапилося. Воно плаче. Давай подивимося.

– Та ні, це хтось погуляти своє випустив. Пішли вже додому, – і мама знову зрушила з місця. Та кошеня, ніби почувши, що говорять про нього, занявало голосно й жалісно.

– Мамусю, ну хіба ти не чуєш, що він кричить «не залишайте мене!»

– Анастасійко, не вигадуй. Тварини не розмовляють. Ходімо.

– Ти ж сама кажеш, що на дворі холодно дуже. Давай його заберемо.

– Доню, я щойно тобі казала, що ти за собою не можеш прибрати, а це ж і за кошеним доведеться. Ні-ні-ні.

– Мамусечко, ріднесенька моя. Я зараз все приберу. І уроки зроблю. І тобі допоможу. Тільки давай заберемо кошеня з собою. Прошу тебе. Ти ж сама вчила мене бути доброю і допомагати друзям. А сама ж що?

Мама замислилася. З одного боку, кажуть, що коли дитина доглядає за домашньою твариною, вона стає добрішою серцем. З іншого боку, взяти тварину – це велика відповідальність...

– Ну добре. Але за однієї умови. Якщо ти не дотримаєшся своїх обіцянок, будеш погано вчитися, не прибиратимеш за собою і не допомагатимеш мені по дому, ми віддамо кошеня у притулок. На вулиці, звичайно, не залишимо.

– Мамуся, мамочко, я так тебе люблю! Ти в мене найкраща! Кицю, кицю, йди-но сюди.

З куців до ніг Настусі вибралося маленьке чорненьке кошеня. Дівчинка схопила його на руки й притиснула до себе.

– Пішли додому швиденько. Бо ніс в тебе холодний і червоний, а тепер ще й мокрий, – засміялася мама і підштовхнула доню до під'їзду.

Спочатку кошеня нагодували молочком. Потім, попри його заперечення, гарненько вимили теплою водою й висушили маминим феном. На диво, кошеня продемонструвало, що вміє бути вихованим і розуміє людські правила.

Коли мале, награвшись, звернулося клубочком у своєму новому ліжку, що стояло під теплою батареєю, мама присіла на постіль дівчинки.

– Як ти його назвеш?

Дівчинка замислилася.

– Може, Тиша? Тишка.

– Чому Тишка? – здивувалася мама. – Он як голосно він кричав у куцах.

– А зараз він такий тихий, спокійний... Хай буде Тишою.

– Ну добре. Тиша так Тиша. На добраніч. – і мама, поцілувавши Анастасійку, вийшла з кімнати.

На ранок дівчинка, розплющивши очі, зустрілася з поглядом Тишки. Він сидів на її ліжку й чекав, коли мала прокинеться. Потім ткнув її у ніс своїм мокрим носиком і чемно привітався «Мур!».

– І тобі доброго ранку, – посміхнулася Анастасійка.

– Мр-мя, – муркнуло кошеня і зістрибнуло з ліжка.

Дівчинка розгублено подивилася на тваринку. – Ти що, вмієш розмовляти? Я ж тебе розумію...

– Ммм, – кошеня наче знизало плечима. Що означало «добрі люди розуміють тварин серцем і мова їм не заважає».

До кімнати зазирнула мама: Доню пора вставати... і замовкла. Дівчинка закінчувала застеляти ліжку.

– О, це щось нове, – здивувалася мама, – ну добре. Умивайтеся і снідати.

Швидко поснідавши, Анастасійка помила посуд і почала збиратися до школи.

День промайнув швидко. Дівчинка намагалася уважно слухати вчителя і виконувати його завдання. А після уроків швиденько побігла додому.

Відчинивши двері, вона з хвилюванням покликала «Тиша!» З її кімнати, потягуючись і муркотячи, вийшло кошеня.

– Мрр. Меме. Мя... і пішло до кухні.

– Зараз я тебе погодую, мій маленький. Як добре, що я тебе знайшла!

– Ммм. Мем. Мі.

– Це ти мене знайшов? Чекав саме на мене? Який ти молодець! Ми будемо з тобою дружити, бавитися. Правда ж?

Награвшись та набігавшись по кімнаті, заморене кошеня розтяглося на підлозі.

– Мрр, мрр.

– Фуф. І я награлася з тобою. Ти відпочивай, а я сяду за уроки. Бо незабаром батьки повернуться.

– Ня-няв. Мир-мр – муркнув Тишка й примружив очі.

– Я тебе зрозуміла. Тепер все буде інакше, бо в мене є ти! Як добре, що ти мене знайшов... тобто, знайшла.

Дівчинка сіла за стіл, а маленьке кошеня згорнулося клубочком біля її ніг. В нього тепер є справжня господиня. І кошеня заплющило щасливі жовті оченята.

Як добре, коли тобі тепло, затишно і коли тебе розуміють і люблять...

ЧЕРВОНА КНИЖЕЧКА

Авторка казки та ілюстрацій Катерина Колеснікова

Одного разу в чарівному лісі зустрілися рожевий слоник Тоша та песик з помаранчевими вушками Гоша.

Тоша радісно вигукнув :

– Привіт!!

А Гоша у відповідь дуже недовіжливо:

– Ти що вмієш розмовляти????

– Так. Я дуже балакучий слон, але нажаль я один єдиний такий в світі. Я мандрую країнами і шукаю собі балакучих друзів. На тому тижні я чув від жирафи Моті, що є в світі музей тварин «Тваринопедія», де мешкають найталановитіші та унікальні тваринки. Підеш туди зі мною?

– Звісно, я ніколи не чув про такий музей А талантів у мене багато: я і симпатяга, і майстер на всі лапи.

Наші друзі вирушили в подорож. Йшли вони довго, але таки знайшли велетенський будинок «Тваринопедія».

Зайшовши туди вони відкрили роти... Так багато гарних, талановитих, цікавих тварин вони ще ніколи не бачили. Всі вони вихвалялися своїми талантами і були дуже щасливі.

Друзі пішли шукати головного – це виявився хлопчик Іванко.

Вони в нього спитали:

– Як ти зібрав стільки чудових звірів, птахів, плазунів і комах? Ми в житті не бачили такої краси!

А він відповідає:

– Я прихистив у себе їх, вони мої друзі. А ви будете моїми помічниками, ви вмієте говорити, тому будете розказувати усім про мій будинок. Також закликаю казати усім таке: «Цирк повинен бути без тварин», «Дельфінарій – без дельфінів», «Вулиця – без безпритульних собак». Тоді мої чарівні звірі зможуть жити не тільки у цьому будиночку, а увесь світ знову буде їх домівкою!!!

Так вони і вирішили! З того часу багато тварин пішли в новий будиночок – Природу!

ЯСКРАВИ ФАНТАЗІЇ

Авторка казки та ілюстрацій Сабріна Кушнір

Як би звірі говорили,
Це було б цікаво.
Як би звірі говорили,
Це було б яскраво.
Як би звірі говорили,
Було б все інакше.
Якби звірі говорили,
Було б навіть краще.

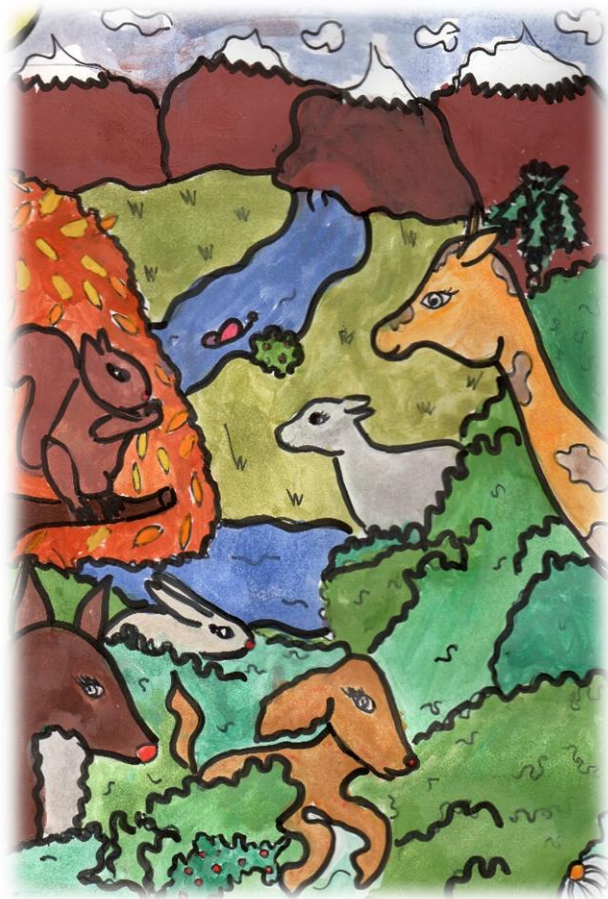
Міркувала, міркувала,
Щоб Собака нам сказала.
Мабуть це було би так:
В охороні я мастак,
І дворів і куренів,
Лаю я на всіх ворів.

Чую, за вікном мичить Корова.
Щоб сказала вона нам?
Напевно це вона сказала:
Я Корова, я ласкава.
Молоко я вам даю,
І сама його люблю.
Тут у домі тишком-нишком,
Пробігає сіра Мишка
І пищить:
На допомогу! Кіт несеться
поза мною!
Кіт веселий, молодий
І вусатий і страшний!
В норку мишка шурх,
Котик носом стук.
Кіт поморщився чуток
І пішов лежати, Мишку нишком
ждати.

Зараз він сказав би так:
Мишей ловити я мастак,
Але сьогодні промах, все не так
Раз мишу не зловив
Піду молоко лакати і знову спати,
спати, спати.

Наступним ранком,
Ми пішли у зоопарк
Так, так саме у
Зоопарк.
Там були Тигри та Тигриці,
Слони, Слонихи, навіть
Леви і Левиці.
Все це так цікаво,
А щоб вони нам розказали?

Мабуть, Тигри, так сказали:
Тигри ми, не дуже злі,
Але полосаті та страшні.
О, бачу там Слони
Великі, як дерева.
Дивляться на них весело.
Мавпеняти з клітки,
Та які у них плітки?

Всі б Слони сказали б так:
Ми найбільші на землі,
Не пухнасті, не страшні!
Великі у нас вуха, але тонкий хвіст,
Дуже високий у нас зріст.

Закричали Мавпи:
Як любимо все, що малі діти,
Нас люблять майже
Всі у світі.
Банани ми їмо,
Дратуємо хоч кого.

А Лев, мабуть, сказав так:
Я Король і я мастак.
В охоті
мене бояться всі:
Жирафи, Зебри, Бегемоти,
Крокодили і Єноти.

Підійшли до Жирафи,
Мабуть, щоб вона сказала:
Я Жирафа, я яскрава.
В мене шия довга,
Я струнка й висока.

Підійшли до Кенгуру,
Щоб сказала вона,
М?
Мабуть це було би так:
Я стрибаю, як пружинка,
Але зовсім не пушинка.
Б'ю ногою швидко
Бережіться дітки.

Розмовляли, розмовляли,
В мріях ми зі звірами...
Як би звірі говорили...
Це було б яскраво!

РАВЛИК КАРАКОЛЬ

Авторка казки Валентина Литвиненко
Авторка ілюстрацій Марія Коляда

Я висипався із маминої пелени так само, як і решта моїх братиків і сестричок. Ми трішки полежали у своїх біленьких хатинках-яєчках, а потім наші шкаралупки почали тріскатись. І ми побачили яскравий зелений світ, який гойдався і грався нами, ніби крихітними іграшками. Нас оточувало прибережне кожуриння, яке здригалось від кожного поштовху річкової хвилі. Лежати у такій постелі було зручно, мов у колисці.

Потім стало трохи нудно і ми почали обмацувати одне одного тоненькими і прозорими щупальцями, які з'явились у нас дуже доречно. Згодом повеселішали ще більше, коли скуштували солоденьких залишок яєчної шкаралупки.

Грайливо підштовхували одне одного, а мама радо посміхалася, наглядаючи за своєю дітворою.

Ледь стали підростати, як нас почали називати по іменах. І кожному здавалось, що тільки йому дісталось гарне ім'я, бо матуся любить саме його.

Так само думав і я. Мама назвала мене так, як нікого – Караколь! Ніби чарівна мелодія, що її навіював шелест верболозу, ніби голосок маленького жабеняти Борі, з яким я нещодавно подружився, ніби... Та що тут порівнювати! Просто мене охопив такий захват, порив ніжності і вдячності, що я ледь не вивалився зі своєї хиткої черепашечки.

Братики і сестрички суворо погойдали щупальцями, застерігаючи мене від легковажності і неслухняності. Мені стало ніяково і соромно. На хвилинку сховався у м'якенький панцир, щоб відсидітись і не слухати докорів своєї рідні.

Бульк! Це Боря постукав до мене, щоб я швидше виліз.

– К-К-К-Караколю! Ти вже став якийсь коричневий, і смужки по тобі, ніби ти моряк! Як це тобі вдалося?

– Правда? – перепитав я, висунувши передні нюхові щупальці. На жаль, вони нічого не побачили, бо вони ж нюхові! Довелось підтягнути й задні, бо там мої очиці.

– Ого! Так моя хатка вже нагадує мамину! І стінки у неї зручні, ніби спіральки...

– Ну, що ж, тепер ти справжній моллюск!

Я зачудовано глянув на свого друга. Він такий розумний! Знає, як називають наше сімейство. У знак вдячності схилився до його плеча. Аж раптом побачив, що ми з ним опинились у центрі уваги. За нами спостерігають не тільки моллюски, а й пуголовки, жаб'ячі ікринки, річкові коники-стрибунці та маленькі мушлі. Гомонять між собою, переглядаються. Мабуть, їм теж сподобалась окраса моєї хатинки.

– Пхе-пхе! – почувлося десь збоку. – Наш Борька знайшов собі друга серед слимаків!

Просто переді мною витріщились налиті пихою булькаті і прозорі повіки найкрупнішого пуголовка по імені Кукумбер. Він ніяк не міг подорослішати і стати жабеням. Через це його розпирала заздрість і злість.

Він скаламутив річкову хвилю так, що пісок хлопнувся на шовковисті водорості, де гніздилася наша родина. Мої братики і сестрички сховали очиці глибше у своїх хатинках. Адже наші щупальці такі ніжні й тендітні, їх треба берегти від таких чудовиськ, як цей Кукумбер!

Мама помітила наш неспокій, піднялась і пильно оглянула міліну. Кукумбер зіщулився і притих у жабурині. Про всяк випадок прикинувся сплячим. Одне око заплющив, а іншим хижо позирав у наш бік.

Все таки злякався, що мама покарає його. Хоч ми ще й малі, зате у нас мама велика і спритна. Вона нікому не дасть нас кривдити!

Хоч як не намагався Кукумбер порушити нашу з Борею дружбу, нічого у нього не вийшло. З самісного ранку ми починали своє спілкування: Боря гучно розповідав про те, що йому снилося (хоча декому здавалось, що він просто квакає!), а я не відставав від

нього, довірливо обмацував його щупальцями, дивувався і радів тому, як вдало пройшла ночівля на річковому плесі.

Не було ніяких ознак тривоги і протягом дня. Ми, мамина дітвора, хвалились одне перед одним кольорами своїх черепашок, рахували на них кількість спіральок.

– У мене черепашка, ніби дзига, – виповзав наперед братик Омелько.

– А у мене – мов розкішна сукня! – повідомляла сестричка Олянка.

– Еге! Куди вам до мене! Я покажу вам свій пупок, – гордо заявляла сестричка Катюня.

Усі стовпились біля неї, дивувались і прицмокували маленькими ротиками. І правда, пупок був просто чудовий: отвір, ніби макова зернинка, то закриється, то відкриється...

Почали і в себе шукати пупки, знаходили і тішились. Мама спостерігала за нами і ніби пестила своїм поглядом. На те вона й мама...

До осені ми вже дурницями не займались. Нам треба було тренуватись, здобувати навички для зимового занурення. Водорості та очерет, верболіз та хміль втратили свою привабливість, чагарники стояли голі, а трава скоцюрбилася і пожовтіла.

Часом по траві ходили чийсь здоровенні чоботи. Подовгу стояли на одному місці, ніби чекали на якусь здобич. А дочекавшись, тупцювали туди-сюди, влаштовували рогатини, на них чіпляли казанок, знизу підкладали хмиз. Запалювали багаття, щоб варилася юшка з наловленої в річці риби.

Якби ми були малі, то від жаху у нас би трапився шок. Нам не можна дивитись на яскраве світло, воно сліпить, загрожує життю моллюсків. В порівнянні з Кукумбером, який врешті-решт подорослішав і припинив свої насмішки, походеньки велетенських рибальських чобіт стали для нас смертельною загрозою.

Той вогонь, яким рибалки тішились, а потім жадібно вдихали над ним аромат звареної юшки, наводив на нас дикий страх.

І не дарма. Одна хмизинка таки затаїла у собі жарину. Потрапивши на посохлу траву, вона спричинила пекельне джерельце, яке потекло-побігло вздовж берега, спускаючись до самої води.

Задимівся чагарник, почорнів очерет... Жаби здійняли гвалт, а ми... Ми просто заглушили свої черепашки, щільно запресувалися в їх глибині, чекаючи смерті.

Нам задля життя необхідна тінь і волога, свіжа рослинність – для їжі, кальцій – для зміцнення черепашок. Хіба знають про це велетенські чоботи?

Жабенятко Боря не раз нагадував нашому сімейству про загрозу, яку створюють ті, хто ходить по берегах річок з метою наживи. Вони сильніші за нас. У них є руки-ноги, а у нас – тільки щупальця. Ми навіть кричати не вміємо, мовчки загинемо, якщо на нас наступити безжальним чоботом.

Але ж повинно бути спасіння. І Боря про нього дізнався!

– Ви бачили, що до нашої річки впритул наближається ліс? – перепитав він. – Є таке лісове господарство, де встановлено сторожову вежу. Звідти й побачив пекельний дим хлопець-студент, який проходить практику. Звати його Ярослав. Підняв рятувальників, сповістив екологам – вони його друзі, захищають природу. Разом загасили вогонь у чагарниках, а потім дісталися до браконьєрів, які діють забороненими методами. Добились для них покарання! Тепер хочуть, щоб нашу місцину оголосили природним заповідником.

– Як це добре! – пригорнувся я до Борі. – Тепер ці чоботи не розтопчуть нас?

– Ні! – запевнив мій друг. – Ти, Караколю, можеш бути спокійним за братиків і сестричок. Студент Ярослав очолив рух під гаслом: «Екологи б'ють тривогу». Зі своєї вежі він бачить усі загрози для нашого довкілля і миттю вмикає тривожну кнопку. У нас тепер чимало рятувальників-захисників, вони не дадуть спуску порушникам!

Я з гордістю подивився на свого розумного Борю. Хай ніхто тепер не сміє дорікати йому за галасливість і гучність. Він кумкає неспроста. Якби мовчав, ніхто б і не дізнався про екологів. Його кумкання – то наш спокій!

З настанням холодів ми підемо під землю – там нас не дістане мороз, не знищать хижакі, не сплять любителі рибної юшки.

– Гайда рити траншеї! – товпляться у гущавині врятованого прибережного чагарнику мої брати і сестри. – Караколю, прощайся з Борею до весни!

Оце для мене найприкріше завдання. Треба взяти себе в руки, зібрати всю волю, всі сили, щоб не розплакатись.

Боря дивиться на мене з жалем і співчуттям:

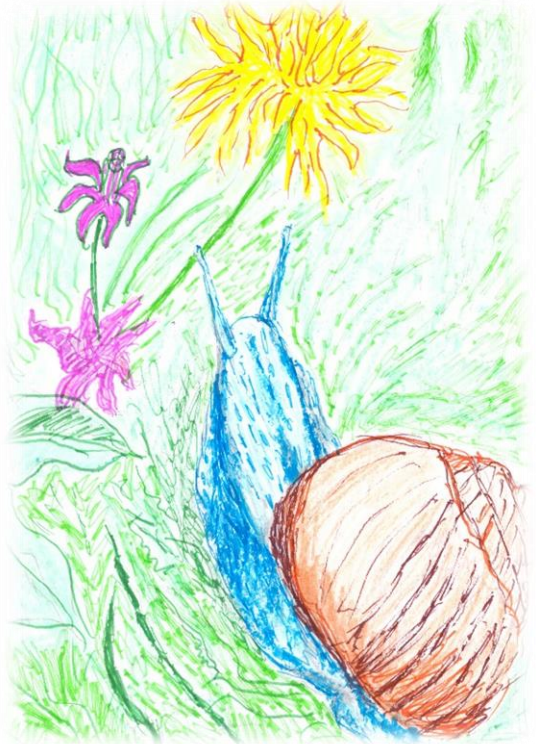
– Милий мій друже Караколю! Ми з тобою вже зовсім дорослі. Дитинство залишилось там, де ми бавились у шовковистих водоростях, де ловили ряску,

вдихали аромат річкової м'яти... Я буду постійно вистрибувати з води, буду кумкати, подавати знак тобі про місце мого перебування. Ти тільки пам'ятай про мене! Чуєш, Караколю!

– Звісно, Борю. Там, у підземній глибині, де зимують усі молюски, панує тиша і спокій. Ми закриваємо за собою вапняні дверцята і вмощуємось у спіралевидних домівках. Ти не думай, що я засну дуже міцно. Перш ніж закрию очі, ще і ще раз згадаю про тебе, мого вірного друга. Давай обнімемось на прощання! Ти приходитимеш до мене уві сні. Бо не буває такої дружби, яка б зацімилась під землею!

Ми іще довго не могли б відійти одне від одного, коли б не відчули, що знову стоїмо у центрі уваги річкових мешканців. І вони готові аплодувати нашій дружбі, вони нас поважають і цінують за самовідданість і вірність.

А винахідливий Кукумбер вилазить на найвищу точку, хитається на стеблі очеретини і виспіває на все горло:

*Подружилось жабеня
З равликом надовго,
Буде кумкати зрання
Доки хватить горла!*

*Хай почує Караколь
Від нині й пізніше:
На усьому видноколі
Дружба – найвірніша!*

*Вибачайте, друзі милі,
Що я нападався...
Так дружити я не в силі,
Тож дарма сміявся!*

– А про екологів зможеш скласти пісеньку? – запитав я. І у відповідь почув:

*Святкуватиме сім'я
Равликів пузатих,
Бо екологи – ім'я
Для усіх завзятих!*

*І врятують, захистять,
Проженуть наругу,
Ситим буде в нас життя,
Дякуючи другу!*

– Ярославу? – перепитали всі хором.

– А то ж кому? – гордо прокумкав Кукумбер. – Я особисто з ним знайомий. Сиділи якось з ним на пляжі. Зігнав мене зі свого черевика. Ось!

Ми сміялися так, що очерет гнувся, а верболіз тріпотів листям аж по воді...

РУДЕ ЩАСТЯ

Авторка казки Олена Ляшенко (Федіна)
Автори ілюстрацій Дмитро Федін та Ярослав Тарасенко

Білий животик, вушко руденьке –
Плаче одне цуценятко маленьке.
Маму воно загубило надворі.
– От так халепа! От так історія! –
Котик пухнастий йому співчуває, –
Мама тебе, напевно, шукає!
А цуценятко похнюпило носа.
Маму йому знайти воно просить.
Вже й вечоріс, у небі гримить,
Злива збирається, серце щемить.
Я із вікна таку бачу картину.
Допоможу! Я його не покину!
– Друже маленький, облиш сумувати!
Я поспішаю тебе рятувати!
Гавкати не вмю, не маю хвоста...
І взагалі, я людина проста.
Ніс не вологий, і хутра не маю,
Мови собачої також не знаю...
Буду любити тебе й доглядати,
Будемо разом жити й гуляти.

А цуценятко поглянуло в очі
Й бігло зі мною додому охоче.
Вірте, чи ні, а було це давненько.
Виросло вже цуценятко руденьке,
Та із маленької доброї справи
Другом найкращим воно мені стало.
Як і тоді, я людина проста.
Досі не відростила хвоста,
Гавкати не вмю, панове, проте,
Є в мене вдома щастя руде.
Хочете бути щасливими, знайте:
Будьте людьми, як люди вчиняйте.

ЇЖАЧОК ТА ЯБЛУЧКА РОЖЕВІ ЩІЧКИ

Авторка казки та ілюстрацій Лариса Олійник

У садочку росла яблунька. Неподалік від неї, в кущах малини, жив їжачок, який дуже полюбляв яблучка. Коли прийшла весна, на яблуньці з'явилися ніжно-рожеві квіточки. Їжачок спробував одну на смак, та й каже яблуньці:

- А де ж яблучка?
- Зачекай ще трішки! – відповіла вона йому.
- Спочатку я покрасуюся в цьому ніжно-рожевому вбранні, потім подує

вітерець, пелюсточки облетять і замість них з'являться яблучка.

- Добре! – сказав їжачок і став з нетерпінням чекати.

І ось, якось подує вітерець і їжачок замість ніжно-рожевих квіточок побачив на яблуньці маленькі яблучка.

- От вже наїмся! – сказав він.

Та тільки-но хотів скуштувати, як яблунька знов його спинила сказавши:

– Ще не час! Ось пригріє сонечко, на щічках моїх яблучок з'явиться рум'янець, тоді і приходь.

– Ну що ж, доведеться зачекати! – згодився їжачок. А коли сонечко стало добре припікати і на яблучках з'явився гарненький рум'янець, то яблунька сама покликала їжачка, а він з того дуже зрадив.

- Ось яблучка і поспіли! Пригощайся! – сказала вона йому.

– Дякую за гостину, – відповів їжачок. І набравши на голочки рум'яних, соковитих яблучок, задоволений побрів додому.

І з того часу, як тільки на щічках яблучок з'являється рум'янець, яблунька зве в гості їжачка, знаючи як він їх любить.

У садочку живе
Їжачок, їжачок,
Має він на спинці
Багато голочок.
Полюбляє їжачок
Яблучка, яблучка,
З нетерпінням
Він чека весни
І сонечка, сонечка.
Їжачок, їжачок,
Жде, чекає яблучок.
Сонечко, сонечко

Гріє, пригріває,
Яблучко рум'яне
Спіє, поспіває.
Ой, які ж рум'яні
Щічки, щічки,
Соковиті та смачні
Яблучки, яблучки.
Пригощає яблунька
Їжачка, їжачка,
Бо він дуже любить
Яблучка, яблучка.

ВОВЧЕНЯ-РОЗБИШАКА ТА КОЛЮЧИЙ ВЕЛЕТЕНЬ

Авторка казки та ілюстрацій Лариса Омельченко

У вовчєняти Вовчика була погана звичка: знічев'я смикати листя на кущах та деревах чи находу шматувати траву, кидаючи її на землю. Не шкодував він і квітів: боксував так, що аж пелюстки летіли врізнобіч!.. І пухнастий мох не раз через те страждав, адже розбишака розважався, ковзаючи по ньому, мов по льоду.

Вовчєня звикло псувати все, що траплялося йому під лапу. Під час його прогулянки рослинний світ завмирав, бо хто ж хоче бути обсмиканим чи затоптаним?! А сіроманцеві й байдуже, йому аби поборотися з уявним ворогом!.. Налякані кущі підбирали розлогі віти, завмираючи при появі бешкетника. Квіти опускали голівки донизу, щоб не привертати недобру увагу, та це не допомагало: затятий боксер розмахував гострими кігтями, знищуючи гілки та суцвіття.

– Хі, – посміхнувся Вовчик, – стежка пелюстками устелена, які дрібниці! Побачивши неподобство, тітоньки-ялини зробили зауваження:

– Не можна так поводитися, це нечемно!

Вовчик на мить спохмурнів, і тут же знайшов собі виправдання:

– Он, корова за день стільки трави знищує, навіть квітів не шкодує, все ремигає без упину... А я квіти не їм, а тільки трохи смикаю!

Вовчик знав, що не тільки ялини засуджують його поведінку. Он, і сорока гучно скрекоче, літаючи довкола зламаного стебла.

– Так галасуєш, ніби я не квітку, а хвоста тобі прорідив, – насміхався розбишака. – Ромашки? Волошки? А я кігтями

ррраз – і нема!.. Петрів батіг? Ой, як важко рветься!.. Ну й нехай, а я лапою

бабах – і пелюстки вже на землі!.. Васильки, рівні та стрункі... а я їх ту-дух – і вже вони не рівні й не стрункі... Я – вовчий король, що воює з квітками!

Раптом перед бешкетником постав неповороткий лапятий велетень, обвішаний дрібними голівками: на їхніх маківках стирчали войовничі фіолетові чубчики.

– Змій багатоголовий! – фантазія вовченяти була без меж.

Незнайомець закивав усіма своїми головами.

– Ось і прийшов твій час поразки! Захищайся! – З цими словами «вовчий король» накинувся на «змія», сподіваючись використати прийом карате... Аж тут почулось його відчайдушне виття: – Уууу!..

Малий склав трубочкою розпухлі губи, звідки стирчало кілька голок. – Уууу, ти хто такий?!

– Я – будяк-колючий знак!.. Ти навіть ображаєш моїх зелених сусідів?!

– Ви на мене кричите, тому що я маленький, – заскімлило вовчєня, виймаючи з губів противні голки. – А корови також квітки нищать, так ви їм нічого не кажете!..

– Кожен виконує свою функцію і робить свою роботу, – пояснив будяк. – Корова з'їсть траву чи квітку, їй у вим'я прибуде молоко. Вона віддасть його людям, які нагодують своїх дітей, і самі вип'ють. І котикам чи песикам наллють... Щоб ти знав: корови нічого не «нищать», вони пасуться! А від квітки, знищеної тобою, користі ніякої. Мандрівник не зможе милуватися її красою, а бджілка не візьме з неї нектар, і не виробить мед...

– Ви поганий будячисько, я не буду вас слухатися!.. – Перебив набурмосений Вовчик. У нього з губи й досі стирчала одна капосна голка... Сказав це недругові – й навіть!..

– Ш-ш-ш... – зашелестів усіма голівками будяк. А вітер поніс далі зашифровану інформацію. Будякове «ш-ш-ш» означало: «Розбійник подався до лісу. Зустрічайте».

...Лісові мешканці вчинили так, як раніше з ними – Вовчик. Ялина шкрябнула йому палець, шипшина хапнула за хутро. Мошкара й дрібні жучки, що жили на квіткових стеблах, скупчилися й куснули за вологий ніс...

– Матусю, рятуй!.. – Верещало вовчєня, пробираючись крізь кривдників до нори.

Вовчиця вискочила з хащ, ухопила зубами синів загривок і зникла з ним у гущавині лісу.

– Що сталося, синку?

– Там... зламані квітки, витоптаний мох і колючий велетень з фіолетовими чубчиками...

Вовчиця аж злякалася:

– Що це в лісі сталося?! Град? Буревій? Чи напад чужоземців з фіолетовими чубчиками?!

Вовчик похнюпився й промовив:

– Ні, то я так погрався...

І розповів, до чого призвели забави. Мама слухала, не перебиваючи, лиш уточнила:

– То як той велетень зветься?
– Сказав: «Я будяк – колючий знак»!.. – У вовчєняти аж сльози!..
– Так, синку, це дійсно був будяк – висока й колюча рослина. Ти знаєш, що таке лопух?
– Звісно, – підтвердив малий. – Я його теж... дерев'яною шаблокою рубав...
У нього широке листя при землі.

– То знай, – пояснила мама, – що будяк – то і є цвіт лопуха. На високому й твердому стовбурі розквітають дрібні зелені м'ячики, а з них стирчать фіолетові пелюсточки, дуже схожі на чубчики. Ближче до осені м'ячики темніють і стають ще більш колючими: чіпляються тваринам на хутро, а людям – на одяг... Якщо з будяком борюкатися, колючки й до носа, й до губ доберуться... Пообіцяй, синку, що більше не ображатимеш нікого з наших зелених сусідів.
– Обіцяю, мамусю!
– От розумничок! Ходи, я тебе поцілую, – і мама-вовчиха взялася зализувати Вовчиків подряпаний ніс.

ЧАРІВНИЙ МАЛЮНОК ДЕЛЬФІНА

Авторка казки Оксана Павлова
Авторка ілюстрацій Віана Павленко

Іванко мешкав у краю легенд і щоранку приходив до моря. Він йшов уздовж морської кам'яної доріжки і, ніби вперше, з цікавістю розглядав з обох боків химерні фігурки, складені з різних камінців. Першими хлопчика зустрічали чаклун з бородою та гострим носом і принцеса у пишній сукні. Далі у рядок вишикувалися фігурки звірів, серед яких ви б упізнали черепаху, лиса, павича, кішку, ведмедя та дельфіна.

Трохи далі, на каміннях, розташовувалися рибалки. Іванчине місце було неподалік, на зручному кам'яному плато. Хлопчик розкладав мольберт, діставав з торбинки фарби та пензлики. Та перш ніж узяти пензля в руку, він пірнав у воду і плавав досхочу. Іванко не поспішав виходити з води. Пильно вдивляючись в морську далечінь, він чекав на свого маленького друга.

«Філ, Фі-і-л, Фі-і-ле» – тихенько насвистував і гукав когось хлопчик.

Незабаром, ніби дійсно почувши знайомий голос, звідкись у далині з'являвся дельфін і плив хлопчику назустріч. Вони весело плескалися на хвилях, плавали наввипередки і бавилися м'ячиком.

– Хлопче, знову ти всю рибу розполохав, – дорікали Іванкові рибалки через його дзвінкий сміх. Але насправді ніхто й не думав тоді про рибу. Всі зачаровано спостерігали за хлопчиком і дельфіном, бо їхня дружба була справжнім дивом.

Та несподіване відбувалося, коли Іванко обсихав на сонці і починав малювати. Філ кружляв біля нього, а іноді майже повністю

висовувався з води та лягав на каміння. Здається, йому було цікаво, що малює хлопчик. Іванко розвертав мольберт у бік моря і захоплено розповідав Філу про свої художні задуми. Яюсь, коли хлопчик малював зловісного чаклуна, Філ посунувся ближче до баночки з пензлями.

– Бачу, ти теж хочеш помалювати, – усміхнено поклав Іванко перед Філом білий аркуш і простягнув йому пензель з синьою фарбою.

Дельфін узяв пензель в зуби і дещо незграбно провів смужку на аркуші. Іванко затамував подих.

– Чудово, малий... Просто неймовірно... А зараз ось... спробуй жовту.

На аркуші з'явилася велика, схожа на зірку, пляма. Філ охоче брав пензлики з рук хлопчика, і ось, за декілька хвилин, кольорові бризки розсипалися скрізь на аркуші...

Удома, розморений від полудневого сонця, Іванко вмовився у кріслі з мискою черешні і все дивився на малюнок Філа. Аж тут раптом, у низці нехитрих візерунків, з'явилися обриси корабля. Невже примарилося? Іванко навіть заплющив очі і знову відкрив. Він дивним чином опинився на палубі корабля, де побачив підступного чаклуна, короля і маленьку принцесу...

– Дозвольте подарувати цю рідкісну черепаху вашій донці, – звернувся бородатий незнайомиць у чорному капелюху до батька маленької принцеси. – Лише погляньте. Її панцир скрізь усіяний коштовними камінчиками.

– Так, вона чудова, – погодився батько принцеси. – Але це дуже дорогий подарунок. Як я можу віддячити вам за нього?

– О, ще буде час для подяки, – запевнив незнайомиць, і в його очах блиснув зловісний вогник. – Гадаю, будуть і інші звірі. Лише добре серце може подбати про них.

Король, ніби зачарований, дивився на черепаху, а коли підвів очі, загадковий незнайомиць зник...

Ось так століття черепаху Тея оселилася в саду принцеси Міріам. Минали роки, і маленька принцеса перетворилася на вродливу дівчину. Батько Міріам багато подорожував світом і іноді зі своїх мандрівок привозив для доньки якогось звіра. Він купляв тих звірів на базарах і не шкодував грошей, аби звільнити їх з полону жадібних людей. Та король не знав, що всі звірі, які траплялися на його шляху, мали певну чарівну властивість.

Відтоді у саду принцеси окрім черепахи мешкав заморський білий папуга, павич із золотим чубчиком, пухнастий рудий лис, чорна пантера, гімалайський ведмідь та інші звірі. Міріам усіх їх любила і з турботою піклувалася про кожного.

Та настав час, коли велике зло проникло у надра Землі, і Земля повстала проти зла. Бурхливе море здіймало грізні хвилі і трощило беззахисні човни. Жахливий землетрус прокидався, наче розгніваний старець від глибокого сну, а до берега, де мешкала принцеса Міріам, наближався човен. Бородатий чаклун знайшов принцесу в саду. Погрожуючи перетворити дівчину на камінь, він вигукнув магічне слово, закликаючи до себе звірів. Черепаху Тея першою з'явилася перед чаклуном, і її панцир спалахнув на сонці дивовижним сяйвом.

– Усі разом ви маєте чарівну силу для здійснення одного заповітного бажання, – квалливо мовив чаклун. – Заради життя принцеси, яку ви віддано любите, ви мусите зараз здійснити моє бажання!

І чаклун забажав вічного життя та всемогутності. Звірі поглянули на мудру Тею, ніби радилися з нею. Вони знали, що нещадну морську

стихію зупинити їм не під силу і те, що все живе скоро загине. У повітрі негайно здійнявся шалений галас. Чаклун потворно заусміхався, відчуваючи перемогу, але тут...

Водяне простирадло здибилося до неба. Мить, – і воно накрило собою велику частину землі, поглинаючи палац принцеси, її чудовий сад зі звірями і скам'янілого чаклуна. Море розчинило в собі зло і десь глибоко на дні поховало цю казкову історію. А коли воно заспокоїлося, серед морських хвиль з'явився дельфін. Тим дельфіном була принцеса. У час неминучої загибелі звірі подарували своїй господині життя, здійснивши у такий спосіб своє заповітне бажання.

Іванко стрімголов біг до моря. Різні думки плуталися в його голові. Усі ці кам'яні фігурки на березі, а також Філ і його чарівний малюнок... Невже все, про що він щойно дізнався, сталося в їхньому краї насправді? А може, то була одна з легенд, про яку він раніше не чув. Хлопчик сів на камінь, занурюючи ноги у воду. Море його заспокоювало, випромінюючи щастя. Адже воно знало напевно, що природа мудра і завжди схилитиметься у бік сонячного світла й любові.

ЩО Б БУЛО ЯКБИ ЗВІРІ ГОВОРИЛИ?

Авторка казки та ілюстрацій Дар'я Попова

Якби всі звірі розмовляли,
Таке б одразу почалось...
Тварин усіх ми розуміли,
Та стільки почалось розмов.
З лісів, степів, зелених трав,
Тварини більше не зникали б!
І стільки видів збереглося...
Що в світі цілому не знали.
Тоді всі люди розмовляли
І розуміли всі тварин,
І знали б що вони хотіли
Додати в їхній спільний дім,
Тоді тварин всі люди поважали б,
Не ображали,
Берегли...
І розуміли,
Що в цілому
Їм світі краще не знайти...

Тварини більше не лякались,
Що хтось їх вб'є чи забере,
А люди більше не боялись,
Що з'їсть їх хтось,
Оце й усе.
З тваринами не воювали б
І все словами з'ясували,
Тай розійшлись собі давно.
Ніж цілим видам вимирати,
Бо не сподобалось їм щось.
Багато б зараз у степах птахів співало,
Тварин блукало у лісах
І в книзі Червоній не було б їх,
Як зниклих зовсім,
Навіки...
Бо люди їх не повбивали б
Заради згод усіх своїх.

ПУХНАСТИЙ БЕШКЕТНИК

Авторка казки та ілюстрацій Вікторія Сулима

Одного сонячного дня в нашій родині неочікувано з'явилося пухнасте шкідливе диво. Назвали ми його Боніком, і був він гарненьким, сіро-блакитного кольору з янтарними оченятами. А от вдача виявилася в нього дуже непростою. Зробиш зауваження, а він аж ніяк на нього не реагує. Сам собі начальник!!!

Та якось довелося Боніку переїхати до будиночку, де жили дві бабусі. У них вже були свої домашні улюбленці – равлики День та Нічка. Жили вони у невеличкому акваріумі і бабусі дуже любили за ними спостерігати.

Для Боніка, який трохи нервував через своє переселення, ці тваринки виявилися таким собі заспокійливим засобом. Годинами він не відходив від прозорої скриньки, де День та Нічка влаштовували власні перегони. То, хто швидше «добіжить» до верху будиночка, то, хто швидше схрумає салатного листочка.

Дивиться на них Бонік, дивиться, аж лапкою намагається пришвидшити «Ну, давай, швидше!» А потім зістрибує зі стола, де стоїть акваріум і показує, як треба бігати. От так, задравши хвоста з кухні у кімнату, з підвіконня на диван. І все це швидко-швидко. А потім застрибне на стіл і немов питає: «Ну як, бачили?».

Та й бабусь Бонік запрошував до гри. Сховається під стільцем та й сидить тихенько, аж поки бабуся не йде повз нього. А потім як вискочить, як стрибне на ногу і ну тікати, ніби каже «доганяй». А коли бабуся не прискорює шагу, дивиться на неї своїми бурштинками-очима: «Ну що ж ти, як равлик? Бігати треба ось так!» І знову хвіст до гори і по кімнаті круги намотує.

Ох і розумна тваринка Бонік! Щоб хто не казав, а звірі розумію людську мову. Покличе його бабуся: «Боніку!», а він вже й тут. Кружляє навколо неї та начебто питає очима: «Чого гукала? Будемо гратися?»

А як тільки бабуся скрипне дверцятами холодильника, Бонік тут як тут, і вже майже людською

мовою: «Мама, дай!». Ну як тут йому не плеснути молочка у мисочку? Адже ж не піде, доки свого не вимурчить.

Інколи застрибне до бабусі на коліна, та з ним розмовляє, а він муркоче. Та так, що ніби щось своє вимовляє. Так і розмовляють: старе й мале. Знає бабуся, що її розуміють, а Бонік, що його.

А ще Бонік навчився виконувати команди і так йому це сподобалося, що, наче пес, сидить і чекає, яку задачку йому поставлять. «Бонік стрибай на підвіконня», – і він вже білкою летить до гори, «Бонік йди на диван», – і він вже моститься на м'якенькому, «Бонік, де равлики?», – і він вже заглядає до своїх сусідів по квартирі.

І час Бонік вивчив – буквально за кілька секунд до того, як задзвонить будильник, котик тихенько лапкою торкається бабусиною обличчя. А надвечір бігає й нявчить: «Спати пора!». І бігатиме доти, доки бабусі не вимкнуть світло. Перевірять, що всі у ліжках, до однієї застрибне, до другої та й сам вмощується спати.

Маленьке кошеня з щирим людським серцем живе з нами. А якби воно могло говорити, мабуть, сказало б, що навпаки, це ми живемо з ним і радіємо кожному спільному дню.

КМІТЛИВА ДІВЧИНКА

Авторка казки та ілюстрацій Вікторія Філіна

Марта жила в країні, де сонечко світило кожен день, і всі відчували себе щасливими. Люди часто усміхалися і любили розповідати казки.

Якось увечері Марта сиділа з мамою і татом на березі моря і раптом сказала: – Мамо, тату! Уявляєте, колись жила дівчинка, її теж звали Марта. Так ось, з нею сталася дивовижна історія. Послухайте.

Мама з татом завмерли в очікуванні розповіді.

Та дівчинка Марта любила тварин. У неї вдома жили кіт Амур, черепаха Шуша, папуга Бурбур і ворон Яр. Усі вони з'явилися у дівчинки випадково.

Амурчика Марта знайшла у дворі. Він забрався у кошик з рушниками та солодко спав. Дівчинка напоїла кошеня молоком і вмовила маму з татом залишити його. Батьки дозволили.

Самотню Шушу дівчинка знайшла у старому човні. Черепашка не могла вилізти, тому що на лапі була рана. Марта забрала Шушу додому і показала татові. Від працював ветеринаром. Коли тато вилікував черепашку, Марта випустила її у свій ставок. Черепасі це сподобалося.

Бурбур та Яр прилетіли до неї в сад і теж залишилися жити. Марта з татом змайстрували їм годівницю. Птахи прилітали та залюбки частувалися.

Марта та її друзі часто сиділи на березі ставка і кидали рибкам хліб. Амурчик на руках Марти, Бурбур і Яр на плечах.

Шуша теж підпливала до берега та ловила корм.

Марта ще не вчилася в школі, тому багато часу бігала у дворі і гралась біля улюбленого дерева. Вона залазила по його гілках високо-високо і дивилася навколо: на поля і будинки, на доріжки та ліс, на море і гори.

Одного разу, сидячи на дереві, вона побачила вдалині сіру точку, яка повільно рухалася до її дому. Марта спустилася з дерева і пішла назустріч. Вона зустрілася на доріжці з сірим псом, схожим на вовка. Собака був зовсім знесилений і впав прямо під ноги Марти. Дівчинка принесла пса додому.

– Мабуть він голодний та втомлений. Мамо, дозволь його залишити на веранді, – попросила Марта.

– Треба порадитися з татом.

Марта поклала собаку на стареньку ковдру і стала чекати тата.

Коли він прийшов, Марта запитала:

– Тато, к нам прийшов втомлений пес. Можна його залишити? Він такий гарний!

Тато подивився на пса, оглянув і сказав:

– Пес здоровий, але не їв кілька днів. Гарний пес! Можна його залишити, але обіцяй піклуватися про нього.

– Обіцяю! – радісно відповіла Марта та обняла тато.

Дівчинка тричі в день годувала пса, гладила та говорила ласкаві слова. Через кілька днів пес одужав. Його назвали Сірий через схожість із вовком.

Сірий виявився тямущим псом. Він допомагав татові носити валізу з медичними інструментами, мамі – сумку з продуктами, коли вона поверталася з магазину, а з Мартою грав у хованки та носив кошик із простирадлами. Дівчинка любила розвішувати мокрі простирадла у дворі та ховатися за ними. Сірий шукав її та весело гавкав, коли знаходив.

Так швидко проходили літні дні, а у вересні Марта пішла у школу. Тепер вона щоранку їхала на автобусі у школу, а Сірий, Амурчик, Шуша, Бурбур і Яр чекали її.

Увечері всі збиралися за великим столом у вітальні та за вечерею ділилися історіями. Деякі, звичайно, сиділи під столом. Марта розповідала про нових друзів в школі, тато про пацієнтів, а мама показувала свої картини. Мама гарно малювала.

Сірого Марта годувала кавуном і полуницею – своїми улюбленими ягодами. Йому подобалися фрукти, овочі, ягоди. Дивний пес!

В один вересневий вечір Марта після повернення зі школи не знайшла Сірого у дворі. Уся родина шукала собаку кілька годин, але марно.

Марта плакала весь вечір і навіть не поїхала в школу наступного дня. А через три дні Сірий повернувся додому з трьома кошлатими цуценятами та їхньою гарною мамою. Тямущий пес!

Пес зустрів своє кохання у лісі. Це була собака схожа на вовчицю. Вони гуляли весь день, а уночі, сидячи біля багаття, яке розпалив лісник, вирішили більше ніколи не розлучатися. Потім Сірий та його дружина зустрічалися щодня у тому самому лісі, а коли з'явилися цуценята, Сірий запропонував жити у Марти, якщо їй дозволять батьки.

Так в родині дівчинки додалося радості й щастя!

– Ну, як вам ця історія?

– Чудово! – похвалила мама. – Добра історія про Марту та її друзів.

– Тато, тобі сподобався Сірий?

– Авжеж! – відповів тато. – Він розумний пес.

– Тоді знайомтеся! Це – Сірий.

Із-за куща вийшов пес, ліг біля тата і завиляв хвостом. Марта усміхнулася.

ШУРША І ДОДО

Авторка казки та ілюстрацій Вероніка Хупова

Можливо, дивлячись на жовтневі листя, ви нічого не помітите, але насправді там зберігаються осінні дива.

Восени Лісовик засумував. Та й люди не шанували ліс: смітили, спалювали галявини, ставили капкани, стріляли. Тому Лісовик, як і кожної осені, змайстрував з глини і листя помічника – Шуршу. Він весело шарудів листям, ганяв останню тлю, прибирав біля будиночка, рятував тварин. Коли люди приходили в ліс, Шурша ховався під листям.

Якось Шурша прогулювався та розглядав листочки. Його очі були такі ж сумні, як сірість листопада. Його друзі, їжачок та ведмедик, впали в сплячку. Шурша почував себе самотнім. Йому на зустріч йшла сумна дівчинка Мая. Вона побачила у книжці малюнок гарного птаха Додо. Колись давно люди їх усіх знищили. Мая йшла та міркувала про жорстокість людей. Вона йшла, зупинялась, щоб роздивитися пташок на деревах, та йшла далі. Дівчинка хотіла зробити ще один крок, але почула тоненький писк:

– Пііііі! Стоп. Санітари лісу!

Дівчина зупинилась и тихесенько промовила:

– Ти хто?

– Я помічник Лісовика. Мене звати Шурша. Я дбаю про ліс та тварин, збираю листя й складаю їх під пень. Там у мене підземне сховище листя різних років.

– Допоможеш мені знайти птаха Додо? Ти ж чарівний дух, ти це вмієш. Ну, як його там? Подорожувати у часі.

– Так, – відповів Шурша. – Йдемо!

Він побіг уперед і крикнув:

– Нам потрібен листочок із

1635 року.

Мая ледве-ледве за ним поспівала. Шурша привів дівчину до пня та заліз під нього. Через п'ять хвилин він виліз та простягнув дівчинці листочок.

«Через нього ми потрапимо на острів Маврикій у 1635 рік. Тільки хапайся міцніше. Гарзд?» – сказав Шурша та, не дочекавшись відповіді, щось забубонів. Усе засвітилося, закрутилося та їх перенесло на грань часів. Це було яскраво, усюди сяяла веселка.

Шурша та Мая п'ять хвилин по-барахталися у сьогодні та... Потім потрапили на острів Маврикій. У ту ж мить до них підійшли місцеві жителі.

– Що вам тут треба? Відповідайте! – крикнув один чоловік.

– Ми прийшли попередити вас про птаха Додо. Він скоро помре! Назавжди! – відповів Шурша.

– Ну то й що? Ми вбиваємо птахів для їжі.

– Ні! Ця птаха дуже важлива! Вона рідкісної породи. Коли ви припините їх вбивати, вони доживуть до мого часу. Я з майбутнього, – сказала Мая.

– Ти з майбутнього? Ну і як там?

– Там чудово. Тільки немає Додо. А мені б хотілося, щоб вони жили у лісі.

– Гаразд, не будемо полювати на цю пташу, якщо це важливо для майбутнього.

– Ура! – хором відповіли Шурша та Мая.

Місцеві пригостили їх фруктами, а Мая розповіла про життя у майбутньому: про мобільні телефони, метро, машини та літаки.

– Нам вже пора, – заквапився Шурша.

– До побачення, – крикнула Мая та взяла Шуршу за лапу.

Шурша дістав лист з 2021 року, щось забубонів та вони повернулися додому.

– Дякую тобі, Шурша. Ми літали в минуле. Це дуже круто!

– Будь ласка. Мені було приємно. Хай Додо живе.

– Я пішла вечеряти. До побачення.

– До побачення, Мая. Я пішов спати.

Друзі розійшлися, а за ними спостерігав Лісовик, який годував корінцями Додо.

ЗМІСТ

СОЛОДКИЙ УРОК	3
Автор казки Тихон Березовський-Іванов. Авторка ілюстрацій Алла Ткаченко	
ВЕЛИКА СИЛА	5
Авторка казки та ілюстрацій Світлана Леньо	
ЧАРІВНИЙ СОН	8
Авторка казки та ілюстрацій Валентина Носуля	
КАЗОЧКА ПРО ЗАЙЧИКІВ БІМА І БУМА	11
Авторка казки та ілюстрацій Олеся Омельченко	
ПРИГОДИ У КАЗКОВОМУ ЛІСІ	15
Авторка казки Світлана Гамзіна. Авторка ілюстрацій Дарія Щериля	
КОРНІШОН	17
Авторка казки та ілюстрації Наталя Жиліна-Жура	
ПУХНАСТА ЗНАХІДКА	19
Авторка казки та ілюстрацій Вікторія Клімович	
ЧЕРВОНА КНИЖЕЧКА	22
Авторка казки та ілюстрацій Катерина Колеснікова	
ЯСКРАВІ ФАНТАЗІЇ	23
Авторка казки та ілюстрацій Сабріна Кушнір	
РАВЛИК КАРАКОЛЬ	25
Авторка казки Валентина Литвиненко. Авторка ілюстрацій Марія Коляда	
РУДЕ ЩАСТЯ	29
Авторка казки Олена Ляшенко (Федіна). Автори ілюстрацій Дмитро Федін та Ярослав Тарасенко	
ЇЖАЧОК ТА ЯБЛУЧКА РОЖЕВІ ЩІЧКИ	30
Авторка казки та ілюстрацій Лариса Олійник	

ВОВЧЕНЯ-РОЗБИШАКА ТА КОЛЮЧИЙ ВЕЛЕТЕНЬ..... 32

Авторка казки та ілюстрацій Лариса Омельченко

ЧАРІВНИЙ МАЛЮНОК ДЕЛЬФІНА..... 35

Авторка казки Оксана Павлова.

Авторка ілюстрацій Віана Павленко

ЩО Б БУЛО ЯКБИ ЗВІРІ ГОВОРИЛИ?..... 38

Авторка казки та ілюстрацій Дар'я Попова

ПУХНАСТИЙ БЕШКЕТНИК..... 39

Авторка казки та ілюстрацій Вікторія Сулима

КМІТЛИВА ДІВЧИНКА..... 41

Авторка казки та ілюстрацій Вікторія Філіна

ШУРША І ДОДО..... 43

Авторка казки та ілюстрацій Вероніка Хупова